

OFFENTLIGE FINANSER 18. april 2019

DEBATINDLÆG

Skrevet af
Erik Bjørsted
Cheføkonom

Barske udsigter for den offentlige velfærd

Regeringen har sendt det offentlige på smalhals, og vi ser ud til at mangle mindst 9 milliarder kroner på landets sygehuse, skoler og ældrepleje over de kommende år.

Kontakt

Konsulent

Sarah Steinitz

📞 33 55 77 10

Regeringen har offentliggjort sit konvergensprogram, som er en slags årlig selvangivelse. Heraf kan man se, at regeringen planlægger en vækst i det offentlige forbrug på 11,25 mia. kr. frem til og med 2025.

Det lyder måske af meget, men det er det ikke.

De kommende år bliver vi nemlig flere brugere af den offentlige sektor. Der bliver flere ældre, som har behov for ældrepleje og et velfungerende sundhedsvæsen, og der bliver flere børn, som har brug for gode daginstitutioner. Det kræver investeringer i det offentlige forbrug, hvis serviceniveauet pr. bruger skal bevares.

Ifølge Finansministeriet kræver det alt andet lige en vækst i det offentlige forbrug på 20½ mia. kr., hvis det nuværende serviceniveau pr. bruger af den offentlige sektor skal holdes konstant.

Med regeringens økonomiske plan halter det offentlige forbrug 9,25 mia. kr. efter befolkningsudviklingen. I forvejen har det offentlige forbrug siden 2010 haltet ca. 16 mia. kr. efter befolkningsudviklingen.

Regeringen har ellers råd til at lade det offentlige forbrug vokse med 24½ mia. kr. frem til og med 2025 og stadig sikre balance på de offentlige finanser. De 24½ mia. kr. er det, man kalder det finanspolitiske råderum. Hvis regeringen ville, kunne den godt vælge at prioritere en vækst i det offentlige forbrug svarende til det demografiske pres. Men det har regeringen valgt ikke at gøre.

” Hvis den velstandsforbedring, der sker som helhed i samfundet, skal smitte af på den offentlige service, skal det offentlige forbrug samlet set øges med ca. 37 mia. kr. frem til og med 2025.

Hvis man udover at sikre en offentlig service, som kan følge med befolkningsudviklingen, også vil sikre en tidssvarende offentlig service, hvor velstandsfremgangen i samfundet smitter af på de offentlige servicetilbud, koster det betydeligt mere end 20½ mia. kr. F.eks. vil vi gerne have, at vores hospitaler kan tilbyde den nyeste medicin og de nyeste behandlingstilbud, og skolerne ikke skal undervise med forældet udstyr.

Hvis den velstandsforbedring, der sker som helhed i samfundet, skal smitte af på den offentlige service, skal det offentlige forbrug samlet set øges med ca. 37 mia. kr. frem til og med 2025.

Så langt rækker råderummet ikke.

Der er selvfølgelig mulighed for i et vist omfang at effektivisere den offentlige sektor. Men det er urealistisk at hente de over 9 mia. kr., som kræves for at lukke gabet til det demografiske pres, via effektiviseringer i løbet af bare 6 år – uden, at det går udover kvaliteten af den offentlige service.

Erfaringerne med udlicitering er blandede. Og gennem de senere år, hvor det offentlige forbrug ikke er fulgt med demografien, har man sandsynligvis allerede høstet mange af de lavt hængende frugter og effektiviseret, hvor man kunne. Der er grænser for, hvor meget man kan effektivisere ældrepleje, børnepasning og undervisning, uden at det i sidste ende går ud over kvaliteten. Der er dermed lagt op til store serviceforringelser i den offentlige sektor de kommende år.

Bragt på Finans.dk